

Ympäristön tilaa parantavat ja ylläpitävät hankkeet

YHTV 10.05.2023 § 35
1871/11.00.01/2023

Valmistelija

Tekninen johtaja Janne Karhu, 040 544 3219

Kuntien ilmastosuunnitelman laadinta

Uusi ilmastolaki astui voimaan 1.7.2022, joka koski alkuun vain valtion viranomaisia.

1.3.2023 alkaen tuli voimaan lakimuutos, jonka myötä kunnille asetetaan velvoite laatia ilmastosuunnitelma sekä määrätään suunnitelman sisällöstä ja valmistelusta. Lain siirtymäsäännösten mukaan ilmastosuunnitelma on laadittava viimeistään vuonna 2025 alkavalla valtuustokaudella.

Ilmastosuunnitelman tavoitteena on:

- edistää ilmastolain tavoitteiden toteutumista
- vahvistaa kuntien ilmastotyötä
- tehostaa ilmastotyötä alueellisesti ja paikallisesti
- vauhdittaa kuntien tekemiä ilmastotoimia erityisesti sellaisissa kunnissa, joissa ilmastotyö ei ole vielä käynnistynyt tai edennyt pitkälle

Suunnitelmavelvoitteen tausta-ajatuksena on, että

- kunta voisi toteuttaa ilmastotoimiaan omista lähtökohdistaan ja painottaa suunnitelmassaan sille keskeisiä asioita
- velvoitteen myötä kuntien ilmastotyön halutaan tulevan osaksi kunnan strategista työtä ja muuta päätöksentekoa

Ilmastolain 14§ mukaan Kunnan on laadittava taikka päivitettävä ilmastosuunnitelma vähintään kerran valtuustokaudessa. Suunnitelmassa on oltava:

- 1) tavoite kasviuonekaasujen päästöjen vähentämisestä kunnassa;
- 2) toimet, joilla kasviuonekaasujen päästöjä vähennetään kunnassa;
- 3) tiedot kasviuonekaasujen päästöjen kehityksestä kunnassa;
- 4) tiedot suunnitelman toteutumisen seurannasta;
- 5) muut kuin 1-4 kohdassa tarkoitetut tarpeelliseksi katsotut seikat.

Kunnan ilmastosuunnitelman hyväksyy valtuusto. Kunnan on seurattava suunnitelman toteutumista. Suunnitelma on otettava huomioon kuntalain (410/2015) 37 §:ssä tarkoitetussa kuntastrategiassa sekä 115 §:ssä tarkoitetussa toimintakertomuksessa.

Kunta voi laatia tässä pykälässä tarkoitetun suunnitelman myös yhdessä alueen muiden kuntien kanssa. Yhteisessä suunnitelmassa on oltava kuntakohtaiset tavoitteet ja toimet. Yhteinen suunnitelma hyväksytään kunkin kunnan valtuustossa. Ympäristöministeriö voi myöntää kunnalle valtionavustusta tässä pykälässä tarkoitetun suunnitelman laatimista tai päivittämistä varten valtion talousarviossa osoitetun määrärahan puitteissa.

Ympäristön tilaa parantavat hankeet

Pudasjärven kaupungilla on valmistunut ja työn alla useita ympäristön tilaan liittyviä hankkeita. Hankkeiden vaikuttavuus kohdistuu sekä luonnonympäristöön että ihmisten elinympäristöön. Hankkeilla pyritään

edistämään tai ylläpitämään sekä tarvittaessa rajoittamaan ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia.

Lähiaikoina valmistuneita kaupungin omia hankkeita ovat:

- Pudasjärven pohjavesialueiden suojelusuunnitelma, Auralankangas-Riekinkangas, Törrönkangas, Korentokangas. Suunnitelma valmistui 20.9.2022. Hankekustannukset olivat yhteensä 17 627€ jolle saatiin 50% avustus POP ELY:ltä.
- Pudasjärven tuulivoimaselvitys valmistui 9.12.2022. Selvitys toimii pohjana laadittavalle Pudasjärven tuulivoima 2030 –ohjelmalle. Selvityksen laadinnan kustannukset olivat 31 141€ jolle saatiin 70% valtionavustus ympäristöministeriöstä.
- Iso-Syötteen asemakaava-alueen hulevesien hallintasuunnitelman toteutus Ollukantien rakentamisen yhteydessä. Hankekustannus 118 554€.
- Pudasjärven hulevesipumppaamoiden saneeraus ja etävalvontajärjestelmän toteuttaminen. Hanke liittyy Pudasjärven tulvasuojelutyöhön. Hankekustannukset olivat yhteensä 79 544€ jolle saatiin 50% POP ELY:ltä

Käynnissä olevia yhteistyöhankkeita ovat:

- Pro Agria VENE-verkostoneuvonta vesienhoidon hankkeiden edistämiseksi maakunnan tasolla ja paikallisesti. Pudasjärven kaupunki osallistuu hankerahoitukseen yhteensä 4500€ panoksella hankkeen toteuttamisaikana 1.5.2021-30.11.2023.
  - o <https://www.proagriaoulu.fi/fi/vene/>
- Lohi Iijokeen –hanke, lohikalojen elinolosuhteiden parantamiseksi.. Pudasjärven kaupunki osallistuu hankerahoitukseen yhteensä 20 000€ panoksella hankkeen toteutusaikana 1.9.2022 – 31.8.2024.
  - o <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/omat-hankkeet/lohi-ijokeen-hanke/>

Käynnissä olevia kaupungin omia hankkeita ovat:

- Pudasjärven tuulivoimaohjelman laadinta
- Syötteen Pytkyharjun ja Naamankaharjun pohjavesialueiden suojelusuunnitelman laatiminen. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 10 000 johon on saatu 50% avustus POP ELY:ltä. Hankkeen on määrä valmistua 30.11.2023 mennessä
- Syötteen jätevedenpuhdistamon uusiminen ja ympäristöluvan päivittäminen
- Pudasjärven kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 20 000€ jolle on saatu 75% valtionavustus Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta. Hankkeen on määrä valmistua 30.11.2023 mennessä.
- Pudasjärven keskustaajaman viherhoitosuunnitelman laadinta. Tarjouskilpailu on käynnissä ja hankkeen on määrä valmistua 30.11.2023 mennessä
- Kurenalan taajaman patoturvallisuusasiakirjojen uudistaminen. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 30 000€ jolle on saatu 50% avustus POP ELY:ltä. Hankkeen on määrä valmistua 30.9.2023 mennessä.

Käydään keskustelu hankkeiden tilanteesta sekä tulevaisuuden tarpeista.

Valiokunnalle esiteltiin kuntien ilmastosuunnitelman laatimisen aikataulu ja sisältöä. Keskusteltiin ilmastosuunnitelman merkityksestä tulevien vihreän siirtymän rahoituksen hakemiseen. Keskusteltiin ilmastosuunnitelman laatimisen mahdollisuudesta yhteistyössä muiden Koillismaan kuntien kanssa.

Valiokunnalle esiteltiin toteutuneita ja käynnissä olevia ympäristön tilaan vaikuttavia hankkeita. Keskusteltiin Kurenalan viherhoitosuunnitelman laatimisen tarpeesta suhteessa vuotuisiin viherympäristön hoitokustannuksiin ja tutustuttiin suunnitelman laatimisesta järjestettyyn tarjouskilpailuun. Valiokunta katsoi, että viherhoitosuunnitelman laatiminen on hyvä asia ja tarpeellinen viherhoitokustannusten laskemiseksi pidemmällä aikavälillä, sekä samalla kuntalaisille viihtyisän viherympäristön toteuttamiseksi.